

šolskega vrta vsadila visocema oseboma na čast po dva drevesa, katera bi se po dokončani slovesnosti v cerkvi i šoli krstila na vrtu pričo vse šolske mladine po imenih Nju visokosti Rudolfa i Štefanije.

8. t. m. izročil je c. kr. okr. šolski nadzornik s tremi učitelji c. kr. okrajnemu glavarju vošilno adresno, ki jo je poklonil z učitelji presvitlему cesarjeviču i presvitli princesinji; isto tako čestital je 10. p. m. v imenu učiteljstva i vse šolske ljudske mladine o slavnej poroki pri c. kr. okrajnem glavarju. —

Uže v dveh številkah »Učit. Tovarša« je bilo naznanjeno, da se vrše v raznih krajih novomeskega šolskega okraja lokalne učiteljske konference, pri katerih obravnavajo se zelo važne šolske stvari. — Druga lokalna skupščina vršila se je v Toplicah 11. p. m. z učitelji iz Toplic, Poljan, Čermošnic, Šic i Baltavasi. — Tretja vršila se bode 1. junija v Trebnjem z učitelji iz Trebnja, Čateža, St. Lovrenca, Mirne i Sela. — Četrta pa 5. julija v Žužemberku z učitelji iz Žužemberka, Zagradca, Dobrniča, Dvora, Ambrusa in iz Hinj.

Okrajna učiteljska skupščina bode pa 20. julija v Novomestu; na dnevnem redu so razun uradnih sledeče stvari v obravnavo:

1. Kako bi ljudska šola zaviram, ki zadržujejo pravi njen napredek, v okom prišla? (>Za vse«).

2. Kako naj se v ljudske šoli podučuje v petji? (poroča g. o. Hugolin Satner s praktično vajo).

3. Kakoršni so pripomočki k ohranjenji sadnih i hostnih dreves i kdo naj v prvi vrsti učitelja v tem stroku podpira? (poroča Jern. Pirnat).

Letošnje leto ni bilo treba staviti več obravnavnih stvari na dnevni red, ker se obravnavajo za posamezne kraje i razmere važne reči pri lokalnih konferencah. Iz tega razvidi se velika potreba i važnost taci učiteljskih skupščin! —

Iz Železnikov, 17. maja. J. L. Včeraj je dospelo šolskemu vodstvu od c. kr. okr. šol. sveta v Kranji pismo Njih c. kr. apost. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. od dne 12. maja t. l., v katerem se Oni v izrazih ljubečega Očeta zahvaljujejo podložnikom svojim za neštevilne dokaze vdanosti, darežljivosti, sočutja in navdušenja o poroki svitlega cesarjeviča Rudolfa. Ko smo danes — tedaj ravno na osmi dan znamenite poroke — dospeli z mladino od šolske maše (katere se vdeležujemo razun o zimi vsaki dan), se je omenjeno pismo stoječi mladini predbralo, in potem še bolj umevno razložilo. Na to se je zapel dostavek k cesarski himni: »Oče Večni!« i. t. d.; nazadnje pa je mladina trikrat gromovito zaklicala: »Živio!« — Cesarsko pismo se je vložilo potem v šolski arhiv, ter vpisalo med šolski inventarij.

Slovstvena naznanila.

Izbrane narodne srbske pesni z dodatkom iz smrti Šmail-Age Čengića. S srbsko slovnico, slovenskim tolmačenjem, rečnikom tujih besed in cirilsko abecedo. Priredil Janko Pajk, c. k. profesor. Drugi pomnoženi natis. V Ljubljani. Založila in izdala Klein in Kovač, knjigotiskarja. 1881.

Ta, našim šolam toliko potrebna in priljubljena knjižica, izšla je v marljivi knjigotiskarni Klein in Kovačevi v drugem pomnoženem izdanji. Gospod pisatelj se je vidno potrudil, kolikor mogoče kratko in lahko razumljivo vsa glavna pravila srbskega jezika v slovnico sestaviti in tem je pridal 6 lepih narodnih pesnij in dva speva iz »Smrti Šmail-Age Čengića«. Ker je tedaj druga

izdaja boljša in večja od prve, upamo, da bode slovenska mladina in tudi odrasli še pridneje segli po njej. Dobiva se pri Klein in Kovaču (Egerjeva tiskarna), v špitalskih ulicah, po 40 kr.

Nauk za prvo spoved. Sostavil Simon Zupan, katehet. V Ljubljani 1881. — To je majhna knjižica z 31 stranmi, ki pa ima veliko dobrega blaga in je zmožna prav zelo zlaževati pripravljane za sv. spoved. Prodaja se v katoliški bukvarni po 10 sld.

Šolstvo po svetu in doma.

Stanje pučkih škola u Hrvatskoj i Slavoniji g. 1879/80. (Konec.)
B. Gradjanske (više djevojačke) škole. Javnih gradjanskih škola bilo je godine 1878/9. pet i to 4 djevojačke (više djevojačke) i 1 obospolna gradjanska, svaka sa 4 razreda. U Zagrebu, Karlovcu, Varaždinu i Požegi su djevojačke, a u Sisku je obospolna.

Za uzdržavanje ovih škola potrošile su dotične gradske občine svotu od 30.727 for. 35 nvč., od koje otpada na grad Zagreb 12.670 fr., na grad Karlovac 6.143 for. 35 nvč., na grad Varaždin 5.974 for., na grad Sisak 3.820 fr., a na grad Požegu 2.120 fr.

Na požeškoj višoj djevojačkoj školi povjerena je obuka sestram milosrdnicam, a na ostalih svjetskim učiteljem.

Kod svake ove škole obстоje knjižnice, koje broje 1.717 djela u 2.204 svezke. Od ovih pripada knjižnici zagrebačke škole 572 diela sa 816 svezaka, karlovačkoj 456 diela sa 473 svezake, sisačkoj 351 diela sa 398 svezaka, požeškoj 214 diela sa 337 svezaka, a varaždinskoj 124 diela sa 180 svezaka.

Kod djevojačke škole karlovačke zametnuta je i učenička knjižnica, koja broji 18 diela.

Učili su ove škole dovoljno opskrbljene, samo požeškoj manjkaju još i najpotrebitija učila.

Na gradjanskih školah službovalo je godine 1878/9. 36 učiteljskih sila, i to 4 ravnanjuća učitelja, 5 vjeroučitelja, 9 učitelja, 2 namjestna učitelja, 3 nuzučitelja, 1 ravnanjuća učiteljica, 8 učiteljica, 2 namjestne učiteljice i 2 nuzučiteljice.

Ove škole polazilo je rečene godine 38 dječaka i 392 djevojčice; dakle ukupno 430 djece. Zagrebačku višu djevojačku školu polazilo je 180 djevojčica, karlovačku 95, varaždinsku 80, požešku 23 djevojčice, a sisačku polazilo je 38 dječaka i 24 djevojčice; ukupno 62 djece.

U napredku dobilo je od svih ovih učenica dotično učenika prvi red s odlikom 199, prvi red 160, drugi red 39, treći red 11, a 21 ostalo je neizpitanih.

C. Kr. mužka vježbaonica. Na kr. mužkoj vježbaonici, koja stoji pod ravnateljstvom kr. preparandija, bila su namještena 4 učitelja. Broj učenika uvršten je kod broja gradskih škola. Na ženskoj vježbaonici službuju učiteljice, kojih je broj kao i broj učenica izkazan kod gradskih škola.

O privatnih školah sliedit će posebno izvješće.

V Gorici so bile zadnje dni aprila in prve dni maja preskušnje za učiteljsko sposobnost. Vsi kandidati in kandidatnje so za sposobne spoznani. Eden učitelj je sprejel spričevalo štev. 2, drugi štev. 3; izmed 4 učiteljic ima ena sprič. št. 1, druge 3 štev. 2. Žalostno je pa, da se je to uže v drugo prime-